

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, ZBRASLAV, OKRES BRNO- VENKOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Motto: „Pro život, ne pro školu se učíme.“ Seneca

1. Úvod

Koncepce je zpracována jako výhled střednědobého plánu rozvoje školy, přičemž se zaměřuje na jednotlivé oblasti spolupráce, jejichž hlavním cílem je poskytování základního vzdělávání. Dokument, v jednotlivých částech, navazuje na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje na období 2024–2028 (dále jen DZ JMK).

2. Analýza současného stavu školy

- Vybavení školy
- Vize školy
- Počty žáků, demografické údaje spádových obcí
- Legislativní změny, které zásadním způsobem ovlivňují rozvoj školy a mají zásadní dopad na vzdělávání žáků
- Školní vzdělávací program – specifika vzdělávací nabídky
- Klima školy
- Mimoškolní činnost
- Obraz školy na veřejnosti

3. Spolupráce se zřizovatelem

Vzájemná komunikace mezi školou a zřizovatelem je základem zdravého finančního plánování potřeb školy, pro oblast finanční i pro oblast materiálovou. V roce 2025 bylo schváleno několik zásadních legislativních změn, které mají výrazný dopad na následný rozvoj školy. Tyto změny se promítnou do provozu školy od začátku roku 2026. Na zřizovatele budou mít dopad v oblasti finanční. V úvodní části koncepce představím několik projektů, které považuji za velmi důležité, protože významným způsobem podpoří vzdělanost žáků pro život, pro správnou volbu budoucího povolání.

Prvním projektem, v souladu s prioritou I. „Děti a mládež: Osobnostní rozvoj a motivace pro celoživotní učení (směřováno k dětem, žákům, studentům a mládeži)“¹ je využití nově vybudovaných odborných učeben v čtvrtém nadzemním podlaží školy. Konkrétně se jedná o novou multimediální učebnu, která bude sloužit k výuce cizích jazyků – především anglického a německého jazyka². Tato učebna je dále vybavena školní knihovnou s relaxačními prvky. Vytváříme tím prostor pro jiné formy výuky a zařazujeme nové volnočasové aktivity, jako je např. dramatický kroužek, který doplňuje naši nabídku aktivit³.

¹ Oblast B.1: Podpora rovných příležitostí ve vzdělávání a rozvoj potenciálu každého žáka.

² Oblast B.4: Rozvoj gramotností a STEAM, opatření 2.: Podpora a rozvoj kompetencí v oblasti gramotností

³ Oblast B.6: Rozvoj podnikavosti a vzdělávání pro udržitelný rozvoj, Opatření B.6.a.3: Přímá podpora žáků

Další novou odbornou učebnou je fyzikálně chemická laboratoř, kterou budeme využívat především pro výuku přírodovědných předmětů v propojení s informatikou. Hlavním cílem této učebny budou vedle pokusů a ověřování i laboratorní práce, které povedou žáky ke zvyšování praktických dovedností a osvojování platnosti přírodních zákonů⁴. Žáci současně pracují s IT, využívají výukové SW, pomocí kterých plní zadané úkoly. Tímto postupem klademe důraz na porozumění psanému textu a rozvoj čtenářské gramotnosti, vše v souladu s DZ JMK.

Součástí čtvrtého nadzemního podlaží, vedle nově vybudovaných odborných učeben pro skupinovou neboli dělenou výuku, je i zřízení pracovní místnosti školního poradenské pracoviště, které v naší škole chybělo. Tento krok přináší rozšíření poskytovaných služeb na individuální poradenskou činnost pro žáky i zákonné zástupce pro oblast výběru střední školy⁵, i pro oblast prevence rizikového chování⁶.

Druhým projektem je rozvoj školní družiny, tedy volnočasových aktivit žáků I. stupně. Vybudováním třech pobytových místností v druhém nadzemní podlaží nad šatnami sportovní haly jsme mohli od září 2025 rozšířit počet oddělení školní družiny ze tří na pět. Důvodem navýšení oddělení družiny je skutečnost, že počet dětí přijatých do prvního ročníku neustále roste. Celková kapacita školní družiny byla zvýšena z šedesáti žáků na sto osmnáct. Nově vzniklé místnosti nabízí mnoho možností volnočasových aktivit, protože součástí jedné místnosti je i plně vybavená kuchyňská linka, takže si děti mohou vyzkoušet pečení cukroví⁷.

Součástí uvedeného projektu byla rovněž i realizace dětského hřiště s aktivními hracími prvky určenými právě pro věkovou skupinu 6 až 10 let – „Hraní pod kaštaný“. Tyto pohybové aktivity využívá školní družina i jednotlivé třídy během výuky na I. stupni v rámci venkovní učebny. V následujícím období se škola bude snažit o realizaci druhé etapy. Hlavním cílem bude komplexně vybavený venkovní prostor, který bude využíván k rozvoji pohybových dovedností, koordinace a spolupráce žáků i během trávení volného času v rámci přestávek. Žáci II. stupně se v hodinách pracovních činností budou opět aktivně zapojovat do finálních terénních úprav – starší žáci vytváří prostředí pro mladší žáky⁸.

Všechny výše uvedené projekty byly podpořeny z finančních zdrojů EU a národních zdrojů. V roce 2025 a 2026 realizujeme projekt z OP JAK II.: „Šťastný národ, který má hojnost dobrých škol a dobrých knih“. Těmito tzv. „měkkými“ projekty jsme schopni rozšířit spektrum podpory vzdělávání žáků a účastníků zájmového vzdělávání zařazením kulturně-historických nebo environmentálních projektů v souladu s DZ JMK.

Naše škola má několik dlouhodobých projektů v oblasti vzdělávání zaměřeném na koncepci udržitelného rozvoje. Jedná se o Motýlí stráž, Litostrovskou alej a třetím projektem je Školní les, ve spolupráci s Lesy ČR. Pro následující období jsme připravili projekt „Arboretum školy – místo pro bádání a pozorování“, na který budeme žádat podporu v rámci Národního programu Životního prostředí, prioritní oblast 6. Environmentální prevence („Přírodní zahrady“). Zmíněným projektem, který se bude týkat všech ročníků školy, vybavíme žáky kompetencemi (znalosti, dovednosti a postoje) k jednání odpovědnému vůči přírodě a lidem ve svém nejbližším okolí⁹. Žáci se budou vzdělávat v našem školním arboretu a získané znalosti a dovednosti si odnesou do dalšího života.

V procesu příprav a plánování se nacházejí další projekty, které budou vyžadovat velké úsilí, ale bez nichž se další rozvoj školy neobejde. Prvním je nová školní jídelna, jelikož stávající prostory kuchyně, zázemí a jídelny jsou zcela nedostačující a nevyhovují současným standardům moderních školních jídelen. V roce 2025 jsme zpracovali podrobnou studii nové školní jídelny, která bude splňovat stávající legislativu a bude v ní zakomponován i budoucí rozvoj z pohledu zvýšení počtu strávníků a zvýšeného počtu uvařených jídel. Studie byla projednána s pracovníky

⁴ Oblast B.4: Rozvoj gramotností a STEAM, Opatření 3.: Podpora aktivit pro motivované, talentované a nadané žáky v oborech STEAM

⁵ Oblast B.5: Kariérové poradenství, Opatření 2.: Výběr střední školy v JMK

⁶ Oblast B.7: Propojování formálního a neformálního vzdělávání, celoživotního učení a prevence rizikového chování

⁷ Oblast B.6: Rozvoj podnikavosti, Opatření 3.: Přímá podpora žáků

⁸ Oblast B.1: Klíčová aktivita B.1.3.4 Podporovat aplikované pohybové aktivity prostřednictvím školského poradenského zařízení s cílem rozvoje potenciálu každého žáka ve škole

⁹ Oblast B.6b Udržitelný rozvoj, Opatření B.6b.3 Vzdělávání pro udržitelný rozvoj – vzdělávání dětí, žáků a studentů

KHS JmK a na ni budou navazovat projekční práce na dokumentace pro stavební povolení a následně pro výběr zhotovitele. Školní kuchyně bude mít zázemí mimo hlavní budovu školy a zásobování jídelny bude probíhat výhradně samostatným vchodem u hlavní komunikace. Touto změnou odpadnou rizika, která v současné době nepříznivě zasahují do provozu školy. Počet míst v jídelně je naplánovaný na sto čtyřicet strážníků, což přispěje k zásadnímu zlepšení kultury stravování. V souladu s nutriční politikou státu, v kontextu „zdravé školní jídelny“, se nabízí řešení, kdy budeme moci vařit i pro externí strážníky. Touto cestou chceme přispět i ke zlepšení mzdového odměňování práce kuchařek, posunout ho na vyšší úroveň.

Druhým projektem je modernizace kmenových učeben a kabinetů ve staré budově školy. Projektová dokumentace se již zpracovává a v roce 2026 bude dokončena. Jedná se o šest učeben a dva kabinetů v II. NP a v III. NP. Předmětem projektu jsou nové rozvody instalací elektrické energie, vody a odpadů, nové stropy s úspornými světelnými LED body a podlahy. Projekt se řadí k tzv. tvrdým neboli investičním projektům, přidanou hodnotou je dlouhodobá stabilizace provozních energetických nákladů, což má přímou vazbu na sestavování rozpočtu zřizovatele.

Posledním projektem je automatické odvětrání všech tříd a vybudování fotovoltaické elektrárny (FVE) na střeše staré budovy školy. Oba dílčí projekty jsme v roce 2025 podali v rámci Národního programu Životního prostředí. Vzhledem k tomu, že velikost tříd je dle prováděcího předpisu stavebního zákona omezena na počet třiceti žáků, není možné zajistit kvalitní větrání pouze okny. Výsledky předložila KHS JmK hned na několika školách v kraji, jedná se o vysoké naměřené hodnoty CO₂. Automatické odvětrání představuje jediné řešení, jak dosáhnout snížení vysokého obsahu oxidu uhličitého. Nutnou podmínku úspěšného provozu takového systému představuje druhý dílčí projekt FVE, který výrazným způsobem sníží spotřebu elektrické energie výše uvedeného systému větrání. Současně snížíme celkovou spotřebu elektrické energie v průběhu celého kalendářního roku.

4. Spolupráce s učiteli, vychovateli a správními zaměstnanci

Vzhledem k tomu, že kvalifikovanost učitelů školy je téměř stoprocentní, mohu se zaměřit na další vzdělávání pedagogických pracovníků, které vychází z dlouhodobého vzdělávání pedagogických pracovníků a hlavních priorit, odpovídajících potřebám v daném školním roce. Jednoznačně se dá říci, že se jedná o silnou stránku v rámci řízení lidských zdrojů.

Zaměřím se na podporu dalšího vzdělávání v pedagogických centrech a vzdělávacích institucích s akreditací MŠMT. Klást důraz budu na rozvoj odbornosti pedagogických pracovníků, rozšiřování vzdělávání v oblasti IT, v oblasti prevence sociálně patologických jevů a pro vedoucí pracovníky v oblasti řízení organizace. Budeme hledat kvalitní semináře se zaměřením na oblast inovativních forem práce – například SSŠ nebo NPI.

Další silnou stránkou současného pedagogického sboru představuje rozšířená odbornost o speciální pedagogiku u čtyř učitelek, pátá učitelka absolvovala specializační studium výchovného poradce na MU Brno. Nabízí se také další možnost rozšíření odbornosti některého člena pedagogického sboru o obor školního psychologa, popřípadě výchovného poradce¹⁰. S odkazem na DVPP, dle aktuálně schváleného DZ JmK, budu podporovat semináře se zaměřením na autoevaluaci školy, digitální a matematickou gramotnost¹¹ a kybernetickou bezpečnost¹², prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže¹³.

¹⁰ Opatření B.2.1: Všeestranná podpora školských poradenských zařízení (ŠPZ) a školních poradenských pracovišť (dále jen ŠPP), klíčová aktivita B.2.1.2 Metodicky vést a vzdělávat školní psychology a školní speciální pedagogy, výchovné poradce ŠPP s využitím pro rozvoj potenciálu každého žáka ve škole

¹¹ Opatření B.4.2 Podpora a rozvoj kompetencí v oblasti gramotností

¹² Klíčová aktivita B.4.2.3.1 Informační a kybernetická bezpečnost

¹³ Klíčová aktivita B.7c.1.2 Profesní systematické vzdělávání metodiků prevence PPP, školních metodiků prevence

Samostatnou oblastí seminářů je environment¹⁴ a podpora společného vzdělávání žáků se SVP i nadaných¹⁵. V neposlední řadě je zapotřebí zmínit ještě jednu oblast, která výrazně získává na významu, bezpečnost školy – řešení krizových situací¹⁶. Jedná se především o individuální oborové semináře, ale i efektivní školení „sborovna“.

Stěžejním cílem pro naši školu bude vytvoření nového školního vzdělávacího programu v souladu s novým RVP pro základní vzdělávání, za podmínky, že nedojde ze strany MŠMT k jeho změně v roce 2026. V rámci pedagogického sboru máme plně kvalifikovaného pedagogického pracovníka – koordinátor ŠVP. Nové ŠVP bude vycházet z revize RVP pro základní vzdělávání a plnit stanovené cíle vzdělávání. Zahájení výuky podle nového ŠVP je stanoveno od 1.9.2027.

Platné ŠVP nabízí možnost realizace vlastního projektu školní zahrady – „Arboretum školy“, který jsem uvedl v předchozí kapitole. Jednalo by se o dlouhodobý projekt ekologické výchovy, který přesně naplňuje oblast B.6 Rozvoj podnikavosti a vzdělávání pro udržitelný rozvoj¹⁷. Škola je umístěna na okraji obce a obklopena pozemky v majetku obce, což představuje silnou stránku (strategickou výhodu). Zmíněný způsob umožňuje realizaci vlastního projektu v rámci pracovních činností, výtvarné výchovy, přírodovědy i přírodopisu, s propojením do jednotlivých oblastí ŠVP. Pro učitele se otevírají nové možnosti vzdělávání s využitím do výuky na I. a II. stupni.

Pokud vycházím z výročních zpráv za poslední roky, musím zmínit výraznou hrozbu v rámci řízení lidských zdrojů, výrazný počet učitelů, kteří mají nebo budou mít nárok na odchod do důchodu a ukončení profesionální kariéry. Pedagogický sbor školy je méně početný, protože škola je z větší části jednotřídní v jednotlivých ročnících. Jednu z možností řešení této hrozby představuje umožnění absolvování praxe budoucích učitelů během jejich studia na VŠ. Mnozí z nich jsou i bývalí žáci naší školy. Tato praxe se nám v minulosti již osvědčila. Další cestou může být spolupráce s MU Brno, která spočívá ve vyhledávání studentů s možností konání praxe na škole během posledních dvou ročníků studia učitelských oborů.

Neméně důležitou oblastí dalšího proškolení je i BOZP a PO, která se týká všech zaměstnanců školy.

Druhou oblast vzdělávání vidím v možnosti pořádání společných seminářů pedagogů a žáků, které se budou věnovat některým vybraným podoblastem života v obci. První se zaměří na bezpečnost silničního provozu. Obcí vede důležitá komunikace II. třídy, která slouží i jako objízdná trasa D1. Nastavení pravidelných školení o bezpečnosti silničního provozu se proto jeví jako nezbytné. Partnerem těchto seminářů je Policie ČR. Oblast první pomoci je rovněž přímo související se silničním provozem. Zaměřím se na osvojení postupů poskytnutí pomoci ve vypjatých situacích. Partnerem naší školy je ZZS JMK, popřípadě zástupci Červeného kříže. Třetí podoblast zařazujeme do společensky nejzávažnějších problémů, jedná se o užívání návykových látek. Hrozba drogové závislosti se přiřazuje k násilí, šikaně. Ve vazbě na velmi dobře realizované aktivity v rámci preventivního programu školy budu dál rozvíjet spolupráci s Policií ČR, využívat preventivní programy Policie ČR, ale i dalších institucí, které působí v oblasti vzdělávání zaměřené na prevenci¹⁸.

Škola je vybavena IT (profilace školy), využívá software Bakaláři, modul školní matrika. Tento systém jsme rozšířili z basic do plné verze, která nabízí celou řadu možností využití z pohledu vedení školy i z pohledu třídního učitele. SW Bakaláři rovněž souvisí s dalším rozvojem kvalifikace pedagogických pracovníků – time management. Jedním z důležitých kroků v oblasti využívání IT je dokončení vybavení interaktivními panely ve všech třídách školy, což vede k naplnění cíle využití moderních výukových programů prostřednictvím IT¹⁹.

¹⁴ B.6b Udržitelný rozvoj, Opatření B.6b.1 Vzdělávání pro udržitelný rozvoj – cíle a obsah strategických dokumentů ve vzdělávání

¹⁵ B.1 Podpora rovných příležitostí ve vzdělávání a rozvoj potenciálu každého žáka: klíčová aktivita B.1.1.2 Podpořit rozvoj potenciálu nadaných (talentovaných) žáků

¹⁶ Klíčová aktivita B.1.3.1 Podporovat zlepšení přístupu k péči o duševní zdraví všech žáků

¹⁷ B.6b Udržitelný rozvoj, Opatření B.6b.2 Vzdělávání pro udržitelný rozvoj – podpora profesního rozvoje pedagogických a nepedagogických pracovníků

¹⁸ Klíčová aktivita B.7c.1.3 Vytváření podmínek pro monitorování, diagnostiku a řešení prevence výskytu rizikového chování

¹⁹ Klíčová aktivita B.4.2.3.2 Odborné vzdělávání, sdílení dobré praxe v oblasti digitální gramotnosti

5. Spolupráce s rodiči

Komunikace s rodiči představuje jeden ze základních pilířů při naplňování ŠVP „Škola pro život“. Využívají se třídní schůzky, konzultační a projektové dny, dny otevřených dveří, popřípadě řešení problémů za pomoci členů školské rady. Výstupem z těchto forem komunikací by mělo být vzájemné respektování. Novou formu komunikace umožňuje i software Bakaláři, který škola dlouhodobě využívá v plné verzi. Modul žákovská knížka plně nahrazuje původní formu papírové komunikace, nicméně školní řád připouští, pokud se jedná o požadavek zákonných zástupců, i původní formu komunikace. Zákonní zástupci obdrží přístupové údaje do modulu žákovská knížka se zahájením školního roku v prvním ročníku.

Na základě vyhodnocení přínosů využití nového systému Zápisy Online (v předchozích dvou letech) budu v dalším období realizovat zápisy do prvního ročníku s využitím tohoto softwaru. Jedná se o pohodlný způsob přihlášení dítěte k zápisům pro rodiče. Vyberou si termín a hodinu, která jim vyhovuje. Dopředu jsou informováni o přesném čase uskutečnění zápisu a pro samotné dítě zápis méně stresující, jelikož již s předstihem navštívilo školu v rámci spolupráce s mateřskou školou. Další přidanou hodnotu představuje skutečnost, že celá databáze se jednoduchým úkonem přenesla do Bakalářů, včetně kontaktních údajů rodičů. Následně vyřešíme rozdělení dětí do tříd a vygenerování přístupových údajů do elektronické žákovské knížky pro zákonné zástupce.

Další možnosti rozšíření spolupráce s rodiči může představovat zapojení do zájmových útvarů na pozici vedoucích kroužků, čímž by mohlo dojít i k rozšíření nabídky těchto doprovodných aktivit. Díky novému modernímu tělovýchovnému pavilonu se nabízí celá řada dalších možností od moderní gymnastiky, atletiky, přes basketbal, volejbal, házenou až po horolezeckou stěnu²⁰.

S rozvojem manuální zručnosti dětí v keramické dílně, která slouží v rámci výuky, se nabízí uspořádání tzv. projektového odpoledne pro rodiče. Cílem je zapojit rodiče žáků daných tříd do společné činnosti. Výsledkem budou keramické výrobky, které žáci nabízejí v rámci stánku při Dnech otevřených dveří²¹.

Závěrem chci konstatovat, že jsem svoji koncepci, pro další čtyřleté období, formuloval se záměrem, aby v jednotlivých kapitolách bylo patrné, že každý návrh či nápad směřuje k posílení profilace školy. Vzájemnou spoluprací a komunikací výše uvedených základních pilířů školy můžeme úspěšně naplňovat výchovnou a vzdělávací strategii, včetně jednotlivých ročníkových plánů ŠVP, jehož výstupem jsou žáci s kompetencemi, nezbytnými pro další život.

Mgr. Miroslav Báňa, MBA
ředitel školy

ve Zbraslavi 1. října 2025

²⁰ Opatření B.6a.3 Přímá podpora žáků, Klíčová aktivita B.6a.3.2 Volnočasové, zájmové a start-upové aktivity žáků

²¹ Opatření B.6a.3 Přímá podpora žáků, Klíčová aktivita B.6a.3.1 Výukové a pobytové programy, projekty a žákovský networking